

Bosna i Hercegovina
BRČKO DISTRIKT
Bosne i Hercegovine
Vlada Brčko distrikta
Odjeljenje - Odjel za zdravstvo i ostale usluge
Pododjeljenje - Pododjel za Javno zdravstvo

ZA RODITELJE

Cijepljenje protiv **HUMANOG PAPILOMA VIRUSA** u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine

---

*Učinite našu budućnost
sigurnom!*

Što je humani papiloma virus (HPV)?

Humani papiloma virus obuhvaća skupinu od više od 100 tipova virusa, od kojih četrdesetak uzrokuje bolesti kože i sluznice anogenitalne regije. Infekcija HPV-om je vrlo česta i jedna je od najčešćih spolno prenosivih infekcija.

Većina infekcija izazvanih HPV-om prolazi bez simptoma, odnosno većina zaraženih i ne zna da ima infekciju.

HPV se dijeli na niskorizične tipove, koji često rezultiraju genitalnim bradavicama, te visokorizične tipove, koji su povezani s većim rizikom od razvoja raka grlića maternice, ali i drugih karcinoma.

Trajna infekcija HPV-om može da uzrokuje promjene za koje postoji rizik od prelaska u rak genitalne regije. Visokorizični tipovi HPV virusa kod žena mogu uzrokovati rak grlića maternice, rodnice i stidnice, kod muškaraca rak prostate, anusa i grla te kod oba spola rak rektuma.

Zašto je cijepljenje protiv HPV-a važno?

Rak grlića maternice je četvrti najčešći rak među ženama u svijetu, a najčešći uzročnik ovog oboljenja je humani papiloma virus.

Broj novooboljelih i umrlih žena od raka grlića maternice u Brčko distriktu u stalnom je porastu.

Rak grlića maternice se može spriječiti, stoga je prevencija cijepljenjem protiv HPV-a vrlo važna.

Djeluju li cjepiva protiv HPV-a?

Da. Cjepiva protiv HPV-a imaju vrlo jasan i vidljiv učinak u smanjenju širenja HPV-a. Prošlo je više od 15 godina otkako su prve zemlje u svijetu počele s cijepljenjem djevojčica protiv HPV-a. Zaštita od virusa je i dalje snažna, bez znakova slabljenja, kod onih koji su tada primili cjepivo. Cijepljenje protiv HPV-a dio je rutinske imunizacije u više od 150 zemalja svijeta, te je dostupno i u zemljama regije.

Djelovanje cjepiva zrcali se u smanjenju broja žena s rakom grlića maternice, cervikalnim lezijama i drastičnim padom broja muškaraca i žena koji imaju genitalne bradavice.

U razvijenim zemljama svijeta, poput Australije, zahvaljujući provođenju cijepljenja, rak grlića maternice je gotovo iskorijenjen.

Što sadrže HPV cjepiva?

Cjepivo protiv HPV-a je proizvedeno od jedne vrste virusnog proteina koji ne može izazvati HPV infekciju ili rak. Ne postoje podaci koji sugeriraju da bi primljeno cjepivo protiv HPV-a moglo imati bilo kakve efekte na plodnost.

Kome je preporučeno cijepljenje protiv HPV-a?

Preporučeno besplatno cijepljenje protiv HPV-a u Brčko distriktu provodi se kod djevojčica i dječaka od 9 do 14 godina života.

Cijepljenje je preporučljivo provesti prije izlaganja infekciji humanim papiloma virusom, odnosno prije započinjanja spolne aktivnosti.

Ne postoji medicinski opravdan razlog za odgađanje cijepljenja, a HPV cjepivo izaziva bolji imuni odgovor kod djece u predtinejdžerskom razdoblju.

Cjepivo protiv HPV-a može da primi i osoba koja je već imala seksualne odnose, a u tom slučaju cjepivom dobiva zaštitu od infekcije onim tipovima virusa kojima osoba nije bila izložena, odnosno dobiva djelomičnu zaštitu.

Koje cjepivo protiv HPV-a je na raspolaganju u Brčko distriktu?

U Brčko distriktu na raspolaganju je najnovije devetovalentno cjepivo, koja štiti od devet tipova humanog papiloma virusa (6, 11, 16, 18, 31, 33, 45, 52 i 58).

Cjepivo protiv HPV-a štiti od infekcija tipovima HPV-a koji mogu prouzročiti rak.

Gdje se obavlja cijepljenje protiv HPV-a?

Dječaci i djevojčice uzrasta od 9 do 14 godina, za koje je cijepljenje protiv HPV-a preporučeno i besplatno se cijepi u nadležnom Domu zdravlja.

Cijepljenje protiv HPV-a koju nakon liječničkog pregleda preporuča doktor medicine ili specijalist odgovarajuće grane medicine, za osobe starije od 14 godina, provodi se u Pododjelu za javno zdravstvo. Cijepljenje za starosne skupine starije od 14 godina s preporu-

kom ljekara će biti besplatno u skladu sa dostupnosti cjepiva.

Troškove cijepljenja protiv HPV-a na osobni zahtjev osoba starijih od 14 godina će snositi korisnik usluge.

Cijepljenje se provodi uz prethodno podnesenu suglasnost, na odgovarajućem obrascu.

Više informacija zatražite od svog nadležnog ljekara ili u Pododjelu za javno zdravstvo Brčko distrikta na broj telefona: 049/ 216 048 ili 049/ 490 966.

U koliko doza se primjenjuje cjepivo protiv HPV-a?

Cijepljenje protiv HPV-a provodi se u dvije doze s preporučenim razmakom od 12 mjeseci, odnosno minimalnim razmakom od 6 mjeseci između dvije doze.

Kod imuno-kompromitiranih osoba cijepljenje se provodi davanjem tri doze cjepiva (druga doza se daje dva mjeseca nakon prve, a treća 6 mjeseci nakon prve doze). Isto se odnosi i na osobe koje su započele cijepljenje prema trodoznom režimu izvan Brčko distrikta, odnosno koja su primila dvije doze, potrebno je kompletirati cijepljenje s trećom dozom u skladu s naputkom proizvođača.

Da li je cijepljenje protiv HPV-a sigurno?

Sva cjeviva koja su u primjeni prethodno prolaze opsežna dugogodišnja ispitivanja sigurnosti prije nego što budu odobrena, a njihova sigurnost i učinkovitost se kontinuirano prati.

Cjepivo protiv HPV-a je ocijenjeno kao visoko sigurno od strane Globalnog savjetodavnog odbora za cijepljenje. Europska agencija za lijekove također je provela neovisnu procjenu i zaključila da su cjeviva sigurna i učinkovita.

Kao i kod svakog drugog cjeviva, mogu biti zabilježene neželjene reakcije, kao rezultat imunološkog odgovora organizma.

Najčešće neželjene reakcije na cjepivo protiv HPV-a prijavljene za vrijeme provođenja kliničkih ispitivanja su lokalne reakcije na mjestu primjene (bol, otok i crvenilo). Mogu se javiti i blaže opće

tegobe (glavobolja, mučnina, vrtoglavica, blago povišena tjelesna temperatura ili zamor).

Kako bi spriječili nesvjesticu i eventualne povrede od nesvjestice, adolescenti trebaju sjediti i sačekati 15 minuta nakon cijepljenja.

